

TENK

◀ *Koraeste 100x115 o.t.f 2017, mt.*

Tenk László festészetéről 2008-ban készült az utolsó kiadvány egy gazdag életmű-album formájában. Az utóbbi 10 év munkáiról még nem jelent meg reprodukciós katalógus vagy feldolgozás.

Jelen kötet – az Esernyős Galériában megrendezett jubileumi kiállításához kapcsolódva – ezt a hiányt kívánja pótolni.

Garami Gréta

TAKARÁSBAN

Tenk László 2008-2018 között készült festményeiről

Tenk László festészete a látott, a személyes és megélt élményből kiinduló, a közlés és az önkifejezés művészi szándékán alapuló figurális festészet. A maga útját járó művészet, aminek nem célja a kortárs művészet progresszív kritériumaival diskurzust folytatni, hanem a lélekből fakadó érzelmek, hangulatok, képzelet, ösztönök és gondolatok mozgását, a tartalommal való személyes kapcsolat lényegét visszaadó művészet értékeit vallja. Most is, ahogy korábban is. Az utóbbi 10 évben készült alkotásai is ennek ékes bizonyítékai.

1. kép Ágak, törzsek II.
123x80 o.t.f 2009, mt.

2. kép Parti fák 90x80 o.t.f
2008, at.

3. kép Ágak-törzsek I. 90x80 o.t.f
2009, at.

FÁTÓL FÁIG

Tenk László festészetének évtizedek óta kulcsmotívumai a megszállottan ismételt, antropomorf fák. Fák, amelyek egyszerre képviselnek hangulatokat, életpillanatokat, emberek közti viszonyokat, művészi ars poeticát, és tükrözik az emberi létállapotoknak vagy a művész önarcképének. Leggyakrabban elgyötört, megtépett fákat látunk, melyek épp csak túléltek a vihart. Állnak a parton a földből kifordult, görcsösen kapaszkodó gyökereikkel, majd mint kegyvesztett, kiűzött lelkek szégyenkezve tűnnek el a folyóban, s viszik magukkal a tudás fájának ágait. Máshol társtalan, néma magányban sötétlő, vastag, fekete fatörzsekbe botlunk, melyeknek súlyos tömegét dicsfény némesülő, hűvöskék dér takarja.

4. kép Folyóparti kiűzetés 95x95 o.t.f 2017, at.

A diadalmasan álló fáknak éppúgy benne van a paradicsomi örökélet metaforája, mint az élettelen, kiszáradt gallyakat hullató keresztfa gondolköre: hol láthatatlan magasságokba nyúlva, hol a fölhöz ragaszkodva állnak előttünk.

Az összehajló fák, a letört, kopár ágak, az egymásba tekeredő gallyak mind az élet kuszaságának és a szeretetkapcsolatok összefonódásának a szimbólumai.

5. kép Gyökerek 140x95 o.t.f 2016, mt.

HOMÁLYOSAN LÁTUNK

Sokszor olyan közelről, élesen látjuk e fákat – a táj, a világ egészéből véletlenszerűen kivágva, töredékesen felnagyított részletként, szinte az orrunk elé nyomva –, hogy majd átesünk rajtuk. A Tenk-munkákon azonban a felületből kiálló szúrós és egyben krémesen kidomborodó festékréteg, a kérges kinövések és az összefacsaródó száraz levelek szövevénye mögött egy elmosódó, hagyományos szépségű, klasszikusan festői táj dereng: békével, harmóniában, lassú nyugalomban. S bár az ember legszívesebben egyszerűen csak odébb sodorná kezével az útból az ágakat, hogy végre lásson, a mélyben futó lankás táj vagy a ránk néző rejtélyes figura, mind takarásban marad. S bárhogy is fókuszál a néző, a kép homályosan eltűnő és előtűnő sfumatos, fátyolos ködbe olvad.

6. kép Hófoltos kép 80x100 o.t.f 2017 at.

7. kép Tavasz II. 80x120 o.t.f 2008, mt.

Ahogy a valódi Szépséget sem látjuk a maga teljességében és tökéletességében, úgy a Tenk-képeken is csak érezzük a lombokon keresztül a tiszta, derűs égbolt szabadságát, a tavaszi olvadás reményét, a zöld domboldal üdeségét, a titokzatos figura figyelmét vagy a megfeszített Krisztus elfogadó alázatát.

8. kép Szőlő-szedő 110x80 o.t.f, 2016, at.

9. kép Ág-bogas kép 90x80 o.t.f 2010, at.

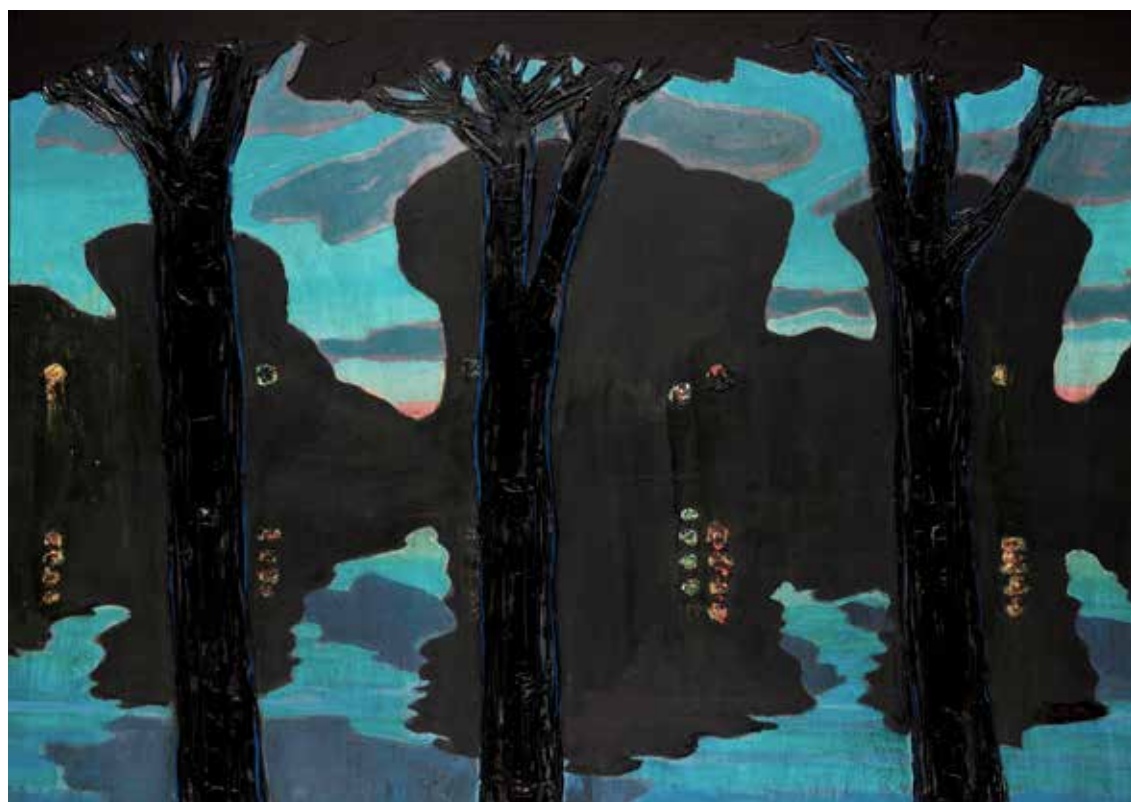
10. kép Feszület és mécses 140x95 o.t.f 2017, mt.

VÉGTELEN VARACSKOS

A 21. század művészetében naplementét festeni meglehetősen anakronisztikus, sőt vakmerő dolog. De „Tudod, az ember, ha olyan nagyon-nagyon szomorú, szereti a naplementét...” – mondta a KisHerceg is a Rókának Antoine de Saint-Exupéry híres regényében. Alkonyatkor a tenger és az ég egymás tükörképévé válik, és a messzeségbe nyúló hatalmas kék végtelenje a transzcendentális tér megváltó mélységét nyitja meg előttünk. Tenk László Nagy alkonyi kép című festményén a varas-érdes varacskossá szenesült sziget mint sebzett, felszaggatott női test fekszik a vízen, és az erdő minden fekete tüskés lombja, a rózsaszín ég alja simogatása és a puha égszínkék víztükör elnyelő békéje után kiált.

11. kép Nagy alkonyi kép 110x150 o.t.f.2011 mt..

12. kép A fák tükre 100x140 o.t.f.2011, at.

IDEBENT

Tenk László verandát és műteremablakot ábrázoló téli festményei első látásra a bent biztonságáról és a kinti hidegről szólnak. A furcsa azonban az, hogy a képeken valójában bent van hideg, üresség, csupasz falak, csúszós padló, sötét nyílás és falakkal határolt, rácsokkal elzárt fagyos egyedüllét; és odakint, a távolban, a fákon burjánzó, hóból teremtett lombok hoznak meleget az ember szívébe. Jó lenne kimenni és önfeladten legurulni a dombokon, vagy legalább kihajolva szétnézni és gyönyörködni a táj egészében. Az ablak azonban még zárva van, a korlát mögött pedig még túl mély a szakadék.

13. kép Veranda-tél 120x90 o.t.f. 2008, at.

14. kép Műteremablak 120x90 o.t.f.2008, at.

SZÉTTÁRT KÉZZEL

Tenk László festészetének a korábbi években szinte védjegyévé vált a festmények alján és szélén ábrázolt, a képből kisétáló, önarcképszerű figura. Sokszor leszegett fejjel, szomorú tekintettel, magába merülten lépdél el az izgalmas esti fényekkel átítatott környezetből. Máskor, amolyan elkapott pillantással, mint aki szégyenkezik valamiért, és nem mer a másik szemébe nézni, elfordított arccal, angolosan távozik a tett színhelyéről. S számtalanszor, egyszerűen csak esetlenül kibukdácsol a képből.

15. kép Április 120x95 o.t.f 2016, mt.

16. kép A hajdani Kupa vendéglő 95x95 o.t.f 2016, at.

Az utóbbi évek figurái azonban teljes alakban, a nézővel szembe-komponáltan jelennek meg. Barátságosan üdvözlő, az érkezőt és az életet elfogadó beállítással és gesztussal, nyitott tenyérrel, kezüket lefelé tartva-széttárva néznek ránk: hívnak, fogadnak és mindjárt átölelnek, szerényen mosolyognak és biccentenek. Nem jönnek valahonnan, és tartanak valahová ezek a figurák, hanem mint aki már rég megadta magát a sorsnak, úgy állnak előttünk, és felénk ballagva, hozzánk érkeve örülnek nekünk az úton. S mintha még meg is szólítanának minket: „Ez van. És ne aggódj, jól van így.”

17. kép Jön, jön... R. Tagóre emlékére 80x90 o.t. 2011, f mt.

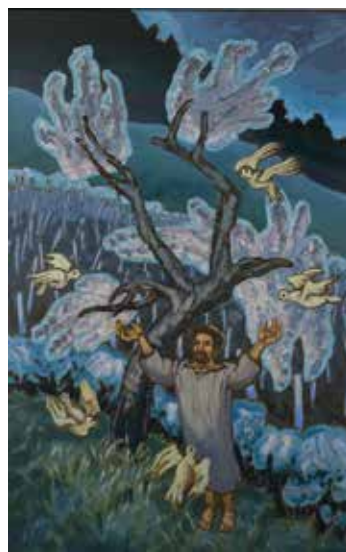

18. kép Esti kérdés II. 90x120 o.t.f 2012, at.

SZENT LILA

2013 környékén egy új szín világosította ki Tenk László palettáját. Ez a különleges, puha hamura emlékeztető, keserűdes áfonyakrém-színű kékes-lila, a sötét erdők és a tenki fekete kontúrok között olyanná vált, mint nagyböjti keresztken a megváltást ígérő violaszínű lepel. A színekkel együtt a téma is megváltozott. A súlyos, olajzöld lombok, a sötét sziluettek és az ágas-bogas fák helyett figurákkal teli biblikus utalású témák kerültek a középpontba. Halászok, akiknek testén a halak különös, nyersen lágy fényt teremtenek. Az ókeresztény orans-alakokat idéző széttárt kezű imádkozó figura Szent Ferenc alakjában, aki a madarak fényében áll. S a fiát sirató Mária, aki mögött halványlila fényben már dereng a hajnal.

Tenk bibliai témákat sugalló képei azonban nem szentképek. Nem illusztrálják a jól ismert jeleneteket, hanem inkább egy tenki üzenet súlyosságához választott távoli idézetek.

19. kép Madár fényben
140x90 o.t.f 2017, at.

20. kép Csodajó fogás 95x140 o.t.f 2016, mt.

21. kép Pieta 68x64 o.t.f 2013, mt.

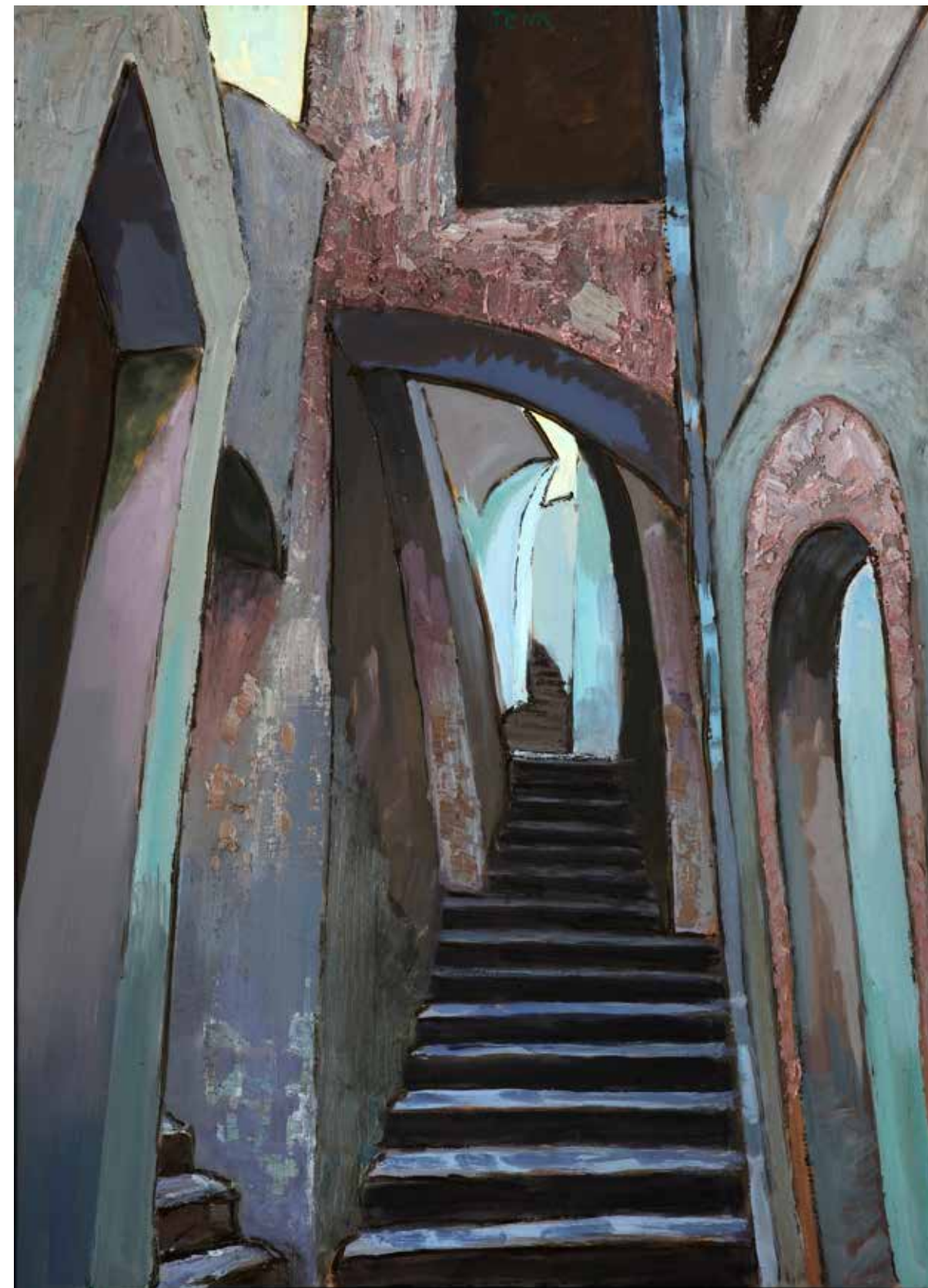
Mária alakja nem a keresztény hagyomány törékeny, lágy, fiatal, hűvös-bájos pátosszal teli szépsége, hanem egy robosztus, mindent elbíró ősasszony – a női sors allegóriája. Markáns kezekkel, Van Gogh korai parasztábrázolásaihoz hasonló egyszerű, füstszagú arccal, millet-i lírai tekintettel, durván redőző, igénytelen, koszoszöld drapériával. Akinek lapátkezeiből kicsúszik lassan ez az összetört-darabos, édes-rothadt krémlila férfitest, az asszonyi és anyai szeretet metaforája, aki úgy dől ki a kép sarkából lefelé, ahogy a korábbi Tenk-képeken oldalognak el a figurák a festmény alján. S Mária életét úgy vágja keresztbe a sors, ahogy a kompozíciót a keresztfa szára, s ahogy a tenki fák takarják ki folyton a békés-kellemes élet festői dombjait.

FEL A LÉPCSŐN

Egy másik csoportot alkotnak azok a figura nélküli városképek, melyeknek fő motívumai az ódon falak közt megbúvó lépcsők, hidak, átjárók, ajtók és ablakok. A művész a lépcsőre állítja a nézőt, és megteremti benne a „föl akarok jutni” érzését. Az ember már szinte érzi a lábában a lépcsőfokokat, és tudni akarja, hogy hova vezet a felfelé vezető út, félve és kíváncsian suhan el a körülötte sötétben vészjósló vagy hófehéren hívogató nyílások között. Üresen feketéllő fülkék, a mindennapok családi melegét sejtető ablakok és az ismeretlenbe nyíló ajtók mellett, málló vakolatú kapuk alatt, új világokba vezető hidakon át. Mintha valamilyen történelem előtti, kincset rejtő labirintus, akropolisz vagy bonyolult zikkurat falai között kerengene megszállottan a magasban váró ősi szentély reményében, mit sem törődve azzal, hogy vajon visszatalál-e majd az indulás helyszínére.

22. kép Éjszaka, Vence 120x80 o.t.f.2008, at.

26. kép Lépcsős 110x80 o.t.f.2014, mt.

23. kép A fény... a kinti, benti, lenti, fenti. 123x95 o.t.f.2015, mt.

24. kép Képzelt város 90x70 o.t.f.2013, mt.

25. kép Barlang templom 140x100 o.t.f.2018, at.

27. kép Elfelejtett szeglet 130x90 o.t.f 2015, at.

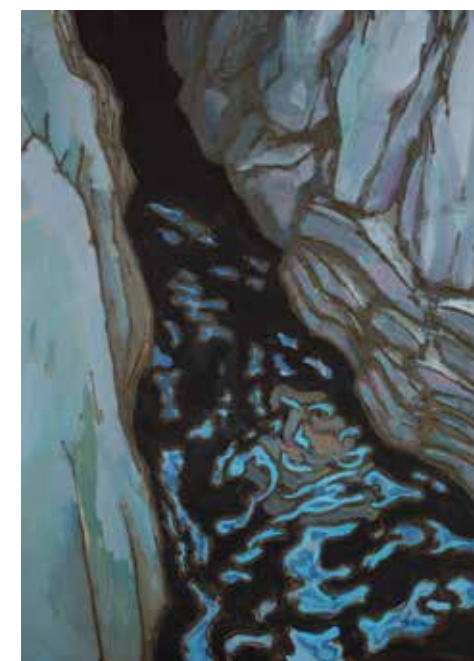

28. kép Sziklás öböl 100x100 o.t.f 2016, mt.

ELFELEJTETT SZEGLET

Az utóbbi évek új témái, motívumai a misztikus sziklás partok, rejtőző csendes öblök, titokzatosan megbúvó tengeri zugok. Az Elfelejtett szeglet című képen a víz felett a sziklafal felülete hatalmas hullóként emelkedik ki a vízből, mint két ajtó, úgy mozog a két hegy, hogy összezárulva elvágja a befelé vezető utat. Szinte bekap és elnyel, mint egy óriás szája, akinek az erdőből kirajzolódó arcán a szemek csontokká váló fatörzsekkel tekintenek ránk.

A víz élményének másik aspektusa a sodró patak, a hullámok ereje és a kemény sziklás-köves part örök küzdelme. Víz és sziklák méltó ellenfélként vívják láthatatlan tusájukat nap mint nap. Lassanként kimart dinamikus vonalrajzú repedések, lazúrosan festett, elsimuló domborulatok jelennek meg a még éles, borzolt, olajfestékkel vakolt rétegek mellett. Mindközben a zuhanó mélység, a zúduló víztömeg, a megállíthatatlan iramban folyó ár, a kiszámíthatatlan és uralhatatlan erők által keltett félelem és tehetetlenség érzésének kiszolgáltatva, magával ránt.

29. kép Sötét víz 110x80 o.t.f 2015, at.

30. kép Sziklás meder I. 117x81 o.t.f 2014, mt

A Tenk-képek amilyen bátran nyilatkoznak ma is a természetben rejlő szépség harmóniájáról vagy erejéről, olyan nyíltan szólnak a festészet eredendő szépségeiről is: az ecset könnyed virtuozitásáról és a festék érzéki materializmusáról. A festéklapáttal kent mozdulat határozottsága, a tubus nyomásának visszafogott férfiereje, az olajfestéknek – a reprodukciókon visszaadhatatlan – csillogása, de még a síkból kiálló felületekre ráakódott halvány porréteg bársonyos hatása is mind a festészet megsemmisíthetetlen gyönyöreiről beszél.

A házfalak rusztikusságát, a fatörzsek szenvedő-szűrő görcsösségét, a sziklák éles durvaságát, mind az erőteljes, pasztózus faktúra teremti meg: a vastagon felvitt ecsetvonások által létrejött festékréteg plasztikája. A gazdagon felvitt festék általában az előtérben, a kitakaró motívumokon jelenik meg – egy érdekes térbeliséget teremtve így a képen, miközben az előtér érdekessége a háttér békés, finom simasága között ellentétet és feszültséget kelt. A bibliai figurákat ábrázoló képeknél a faktúra szakrális fényt teremt a figurák testén, miközben a háttér kék tengere és a tájak gyengéden hajló motívumai egyenletes, lazúros ecsetvonásokkal a mozdulatlanság élményét idézik elő. Az eldolgatlanak tűnő, vadul felkent, rücskös-darabos felület egészen közlőről, az ecsetről lágyan tapadó puha olajfesték megdermedő pillanatát ragadja meg.

Tenk László munkái őszinteségről és derűről tanúskodnak. Egy olyan művészt és embert állítanak elénk, aki képes és nem fél örülni a hótakaró puhaságának vagy a bodza virágzásának. Aki nem fél hű maradni önmagához és gyökereihez. Aki nem áll még a 21. században is olajfestékszagú táblaképeket csinálni.

Mi több, Tenk László még attól sem riad vissza,

hogyan szép festményeket fessen.

Nagy alkonyi kép 110x150 o.t.f.2011 mt. ►

TINK

Garami Gréta

VISSZATEKINTŐ

Beszélgetés Tenk Lászlóval

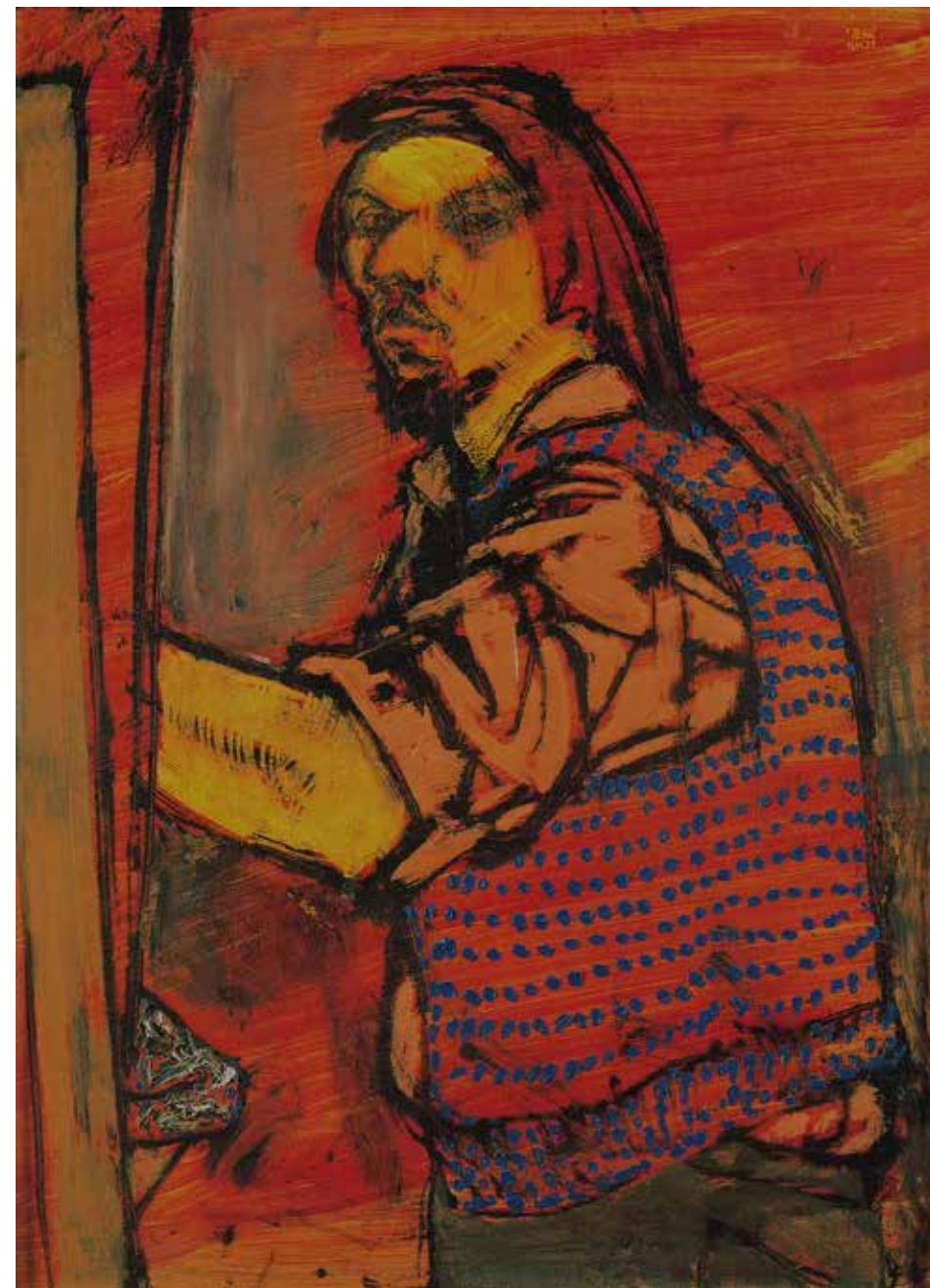
1. kép. Tükör és ablak, 180x90 o.t.f. 1976 mt.

G.G.: Nem túl eredeti dolog egy művésszel való beszélgetést azzal kezdeni, hogy hogyan indult a pályája. Mégis, mivel a jelen kiadvány egyik része a te eddigi munkásságodról és visszatekintésedről szól, engedd meg, hogy ezzel kezdjem. Hetvenöt éves lettél. A művészpályán ez az az életkor, amikor az alkotó számára elkerülhetlenné válik a számvetés, a pálya áttekintése. Honnan indultál? Hová tartasz? Melyek a fontosabb állomásai ennek az útnak?

T.L.: Mindig szerettem rajzolni. Mindig vonzott az ismeretlen: az ismeretlen kívül, és az ismeretlen belül, énbennem, egyaránt. A dolgok, amiket lerajzoltam, ismerőssé váltak. Úgy találtam, a festészet a legjobb lehetőség számomra, hogy felnőtt emberként a megismerés útjára lépjek. Így hát festő lettem.

G.G.: Ennek a kifelé és befelé irányuló kíváncsiságnak emblematikus kifejezése lett később a Tükör és ablak című képed (1. kép). A tükör, az önarckép önvizsgálatra ösztönöz, az ablak a látott valóság metaforája a művésztörténetben; a műterem-téma mindig a művésznek a világban betöltött szerepéről szól. Emellett azonban több valódi önarcképet is festettél a pályád során (2. kép).

T.L.: Igen. Szembenézni magammal: ez mindig fontos volt, hiszen az önismeret a saját mondanivalóm feltárásában elsődleges, ugyanakkor a külső hatások is ezen a „műszeren” keresztül érnek. Festő lettem, hogy a megismerés útjára lépjek. Ezután már magamat kellett még jobban megismernem, hogy jobb festő lehessenek.

2. kép. Önarckép, 90x65 o.t.f. 1979 Magyar Nemzeti Galéria tul.

◀ 3. kép. Cigányasszony,
120x105 o.t.f. 1978 mt.

G.G.: *Hogyan találtad meg a saját kifejezési formádat a pályád elején?*

T.L.: Az útkeresés elsősorban a tudatom által vezérelt kutakodás volt, hogy megtaláljam a korszerű kifejezési formák között azt, ami a természetemnek leginkább megfelelő.

A kifejezést kezdetben szinte kizárólag az emberábrázolás segítségével képzeltem el. (3. kép) Az elmozdulás csupán az ábrázolás módjának közvetlenebb vagy elvontabb jellege között történt.

4. kép. A rózsakertész, 125x70 o.t.f. 1982 mt.

Az előbbire, azaz a közvetlen ábrázolásra irányuló kísérleteim, az ösztön felszabadítása révén, a tudatalatti tartalmak felszínre hozására irányultak. Úgy számítottam, hogy a modelljeimből áradó erős érzelmi hatás, valamint a szemem által érzékelt látvány összecsengése elégséges lendületet ad a munkámnak. Ez a lendület túlszegíti azon, hogy az élmény ne kerülő úton, azaz az agyam szakmai okoskodásának közbeiktatásával vezéreljen, hanem közvetlenül a kezemet irányítsa (4. kép). Az ecsetvonás – képírásom legkisebb ösztönös egysége – sokkal többet mond és árul el rólam, mint a képeim elsődlegesen látható, tematikai – tartalmi rétege: az erős élmény olyan indulatot vált ki a festőből, ami egy szabad, ösztönös, nem latolgató, nem esztétizáló, nem kigondolt, hanem tökéletesen őszinte festésmódot hív elő. Képírást említettem a kézírás mintájára. Ahogy a kézzel író ember írásából sem csupán azt olvashatjuk ki, amiről ír, hanem az írás kalligráfiája az író korára, nemére, jellemére utaló információkat is hordoz (5. kép).

5. kép. Napraforgós lány, 100x70 o.f. 1973 at. (részlet)

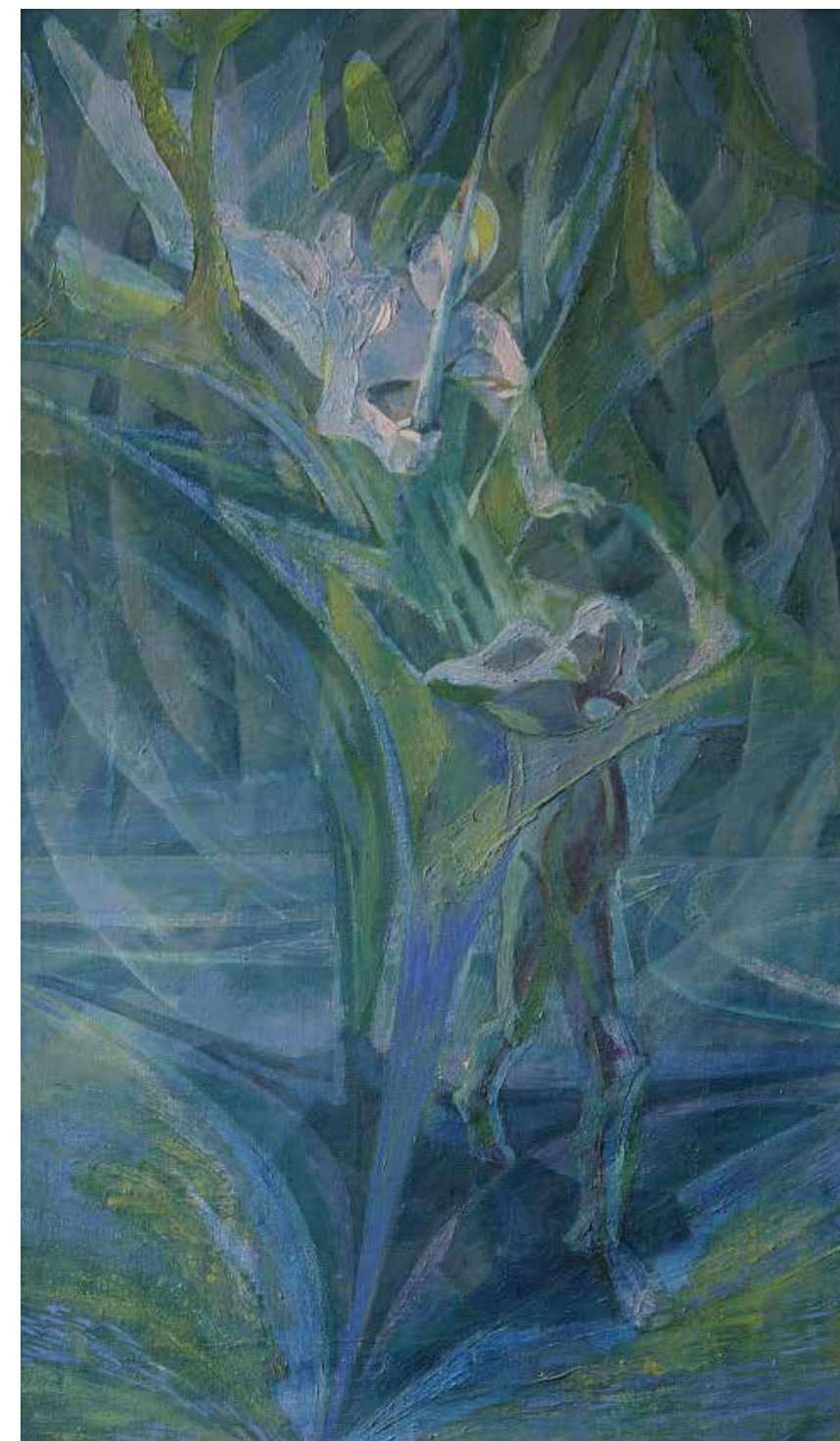

6. kép. Csodaszarvas, 100x123 o.f. 1972. mt.

G.G.: Az ecsetvonás, a gesztus ösztönös tartalomhordozó szerepe mellett korai munkáidban jól érzékelhető a szín és a fény óriási hatása. Hogyan és miért foglalkoztál ezekkel?

T.L.: A legtöbb élmény a szememen keresztül ért. Ezeknek az elementáris sodrását a színek és a fény összhatása okozta. Az érzelmi, indulati hatásán túl, érdekelték azok a törvények, amelyek ezt a területet jellemzik. Ezért kísérletet tettem a látvány impulzusain túli, általánosabb, elvontabb összefüggések feltárására. Izgatott a színek természete és rendje, a mozgás és a fény megragadása, és filozófiai tartalmak megfogalmazása is (6., 7. kép).

7. kép. Kiűzetés, 170x100 o.v. 1969. at.

Az elvontabb ábrázolásra két természetes eszközt találtam. Az egyik az előbb említett ecsetvonás. Az ecsetvonás a festésem természetéből fakadóan síkot képez, tehát mesterkéltséggel beavatkozás nélkül is megtörténik a látvány formájának a bontása.

A másik természetes lehetőséget a fény kínálta. A fény körülöleli a motívumot: plasztikát, hangsúlyt, dinamikát, hangulatot ad neki. A fényt, előbb a formát felbontó, majd a szabad összerakást lehetővé tevő, a látvány esetlegességein túlmutató, szervező erőként használtam (8. kép).

Később, ahogy csökkent az igényem a tudatom által irányított, elvontabb ábrázolásra, úgy ismét fontosabb lett a fénynek a látványban betöltött érzelmi, hangulati szerepe (9., 10., 11. kép). Életemnek ebben az időszakában a táj szerepe is egyre hangsúlyosabb lett. Előbb csak egyenrangú társa lett az emberi alakoknak, később néha már át is vette az elsőbbséget a kifejezés hordozásában.

8. kép. Csodálatos mandarin, 125x160 o.t.f. 1976 at.

9. kép. Tavaszi kódogók, 160x100 o.t.f. 1984
T-Art Gyűjtemény tul.

11. kép. Szinbád, 100x80 o.t.f. 1986 Veres Péter Gimnázium tul.

10. kép. Tavaszi futásod, 162x100 o.t.f. 1983 mt.

G.G.: Milyen külső hatások, élmények értek fiatal korodban?

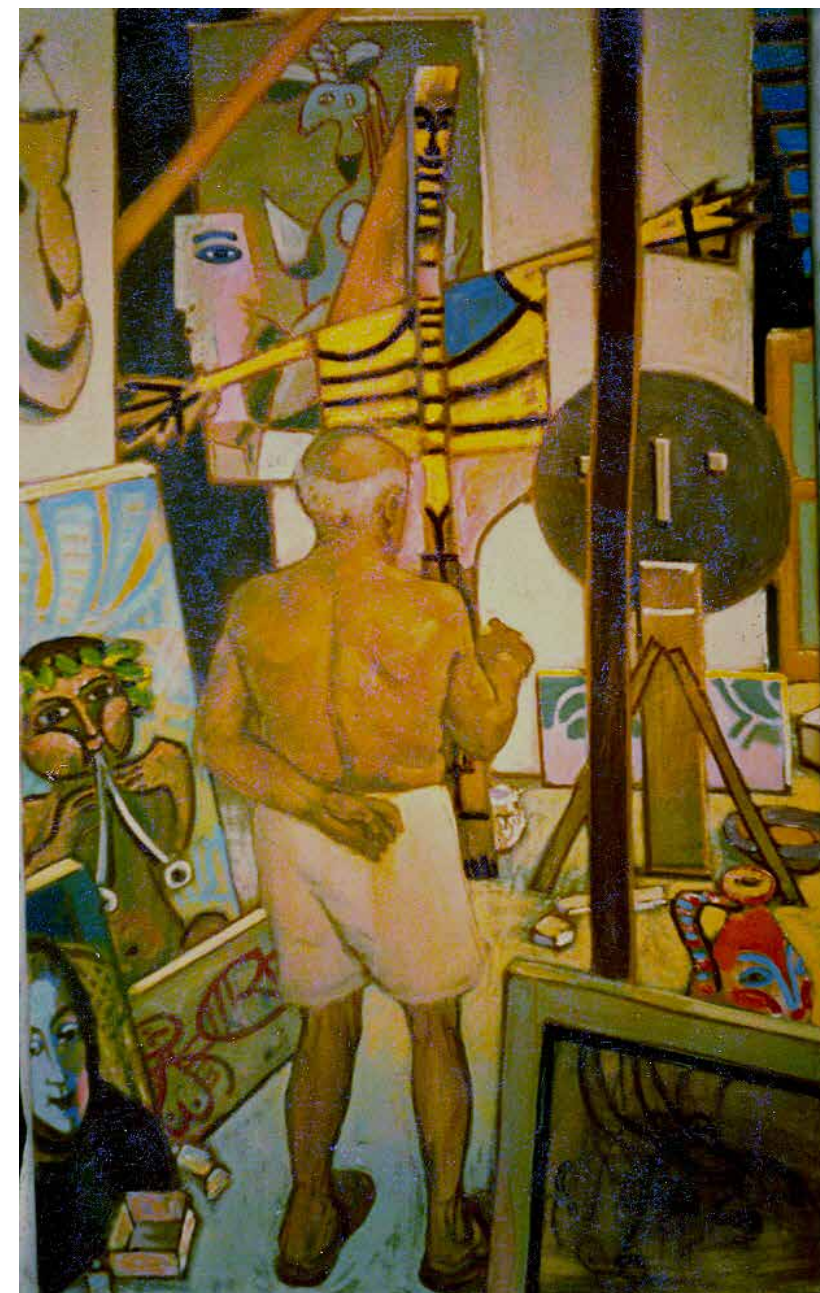
T.L.: Befelé fordulásomat időről időre felváltotta az a várakozás, mely egy utazástól vagy váratlan külső hatástól, inspirációtól remélte a továbblépést (12. kép). Az ismeretlen városok, tájak, emberek és persze elsősorban a múzeumok mágnesként vonzottak.

A legerősebb külső hatást már itthon is a múzeumok nyújtották. Az, hogy remekműveken követhettem le egy-egy festő gondolkodását, érzelmeit, indulatait, a kép születését, meghatározó tanulságokkal szolgált. A különböző megoldások hatása, elementáris vonzása vagy taszítása, saját belső adottságaim felismerésében segítettek.

12. kép. Kávéház a Montmartre-on, 60x80 o.t.f. 1975 mt.

Mikor végre Párizsba is eljutottam, olyan nagy hatást tettek rám közvetlen elődeink képei, hogy ezt a kicsit teoretikus, racionális útkeresést egy csapásra lezárta. A látottak hatására átszakadt a gát, ami az addig bizonytalanul alakuló saját kifejezésem előtt állt. Hiszen, mint fiatal festő, én is kialakítottam magamban egy képet, hogy a korunk kihívásai milyen művészt és milyen választ kívánnak (13. kép). Ez a belső kép, ez a prekonceptió akadályozott addig.

13. kép. Picasso kalandjai, 150x90 t.v. 1987 Gabrovo, House of Humour and Satire tul.

A belső harc jó időre eldőlt. A racionális megközelítést elsöpörte a szabad festészet élménye (14. kép). Tudtam, hogy az intuícioim által megfogalmazott feladatokat a kezemnek azonnal kell végrehajtania, anélkül, hogy az agyamon átfuttatnám, latolgatnám. Éreztem, hogy a valóság sugallataira kell hallgatnom, és az ösztöneimre bízva magam, az igazodás helyett a szabadságot kell, hogy válasszam!

Úgy éreztem, hogy az intenzív élmény, az erős kifejezési kényszer és a szabad festészet együtt teremtik meg a hiteles művészi „előadást”, és ez válik majd jövőbeni stílusom alapjává.

Egyszer megkérdezte valaki, hogy ki volt a mesterem? A válaszom az volt: „Mesterem a XX. század és a XX. század mesterei, szinte mind.”

14. kép. Toledó látképe, 87x122 o.t.f. 1987 Toronyai János Múzeum tul.

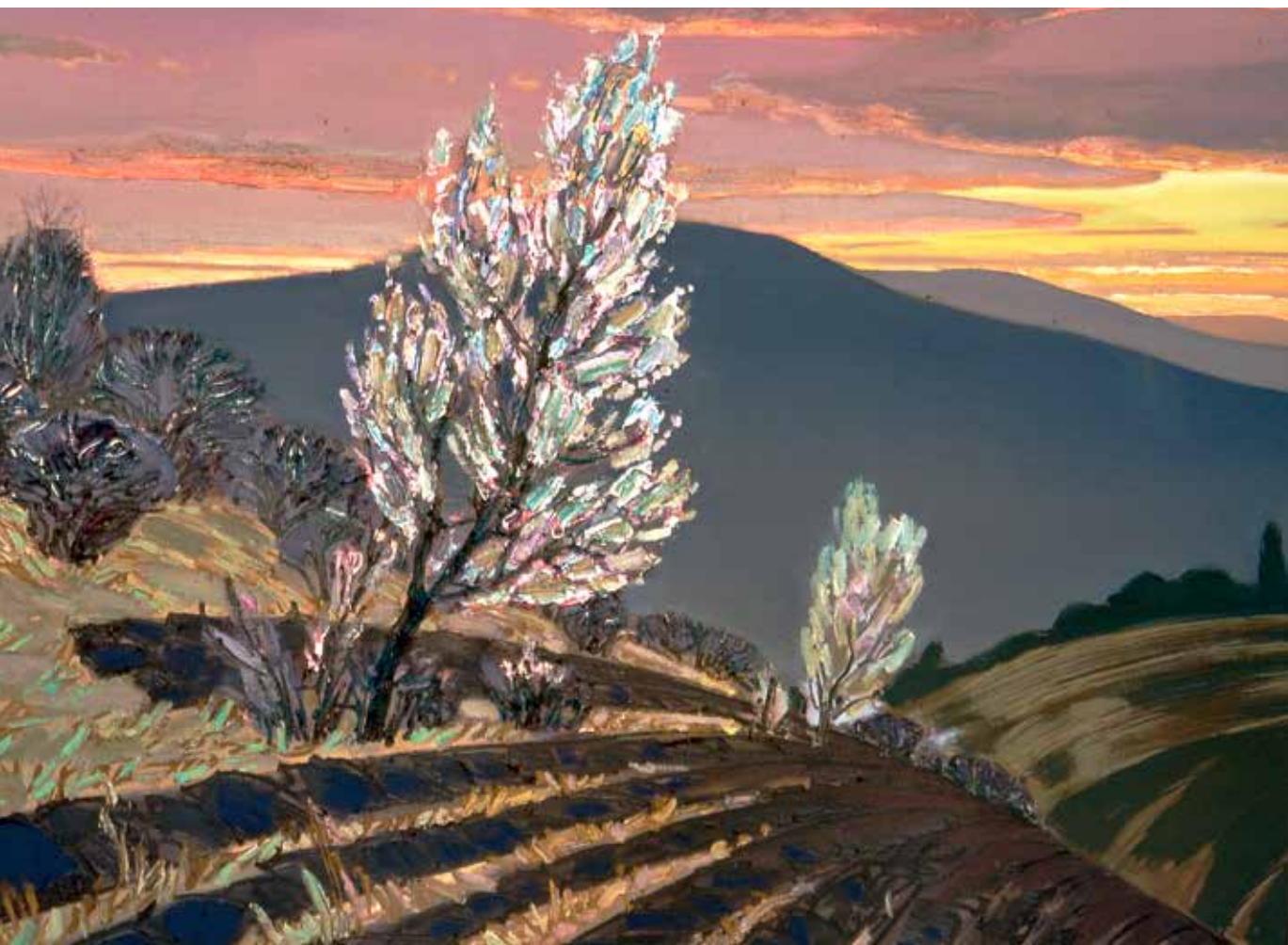
G.C.: *Munkáidban mindig visszatér a saját környezet és a család témaköre.*

T.L.: Igen, a bizonytalanban eltöltött, hajszolt utazások után a hazatérés mindig másfajta örömet okozott. A rohanó világ reám zúduló élményei után, a biztos menedéket nyújtó otthon, a szeretett emberek, tájak, a haza, a nyelv, mind a bensőséges nyugalom, a biztonság és az állandóság érzését sugallta (15., 16., 17. kép).

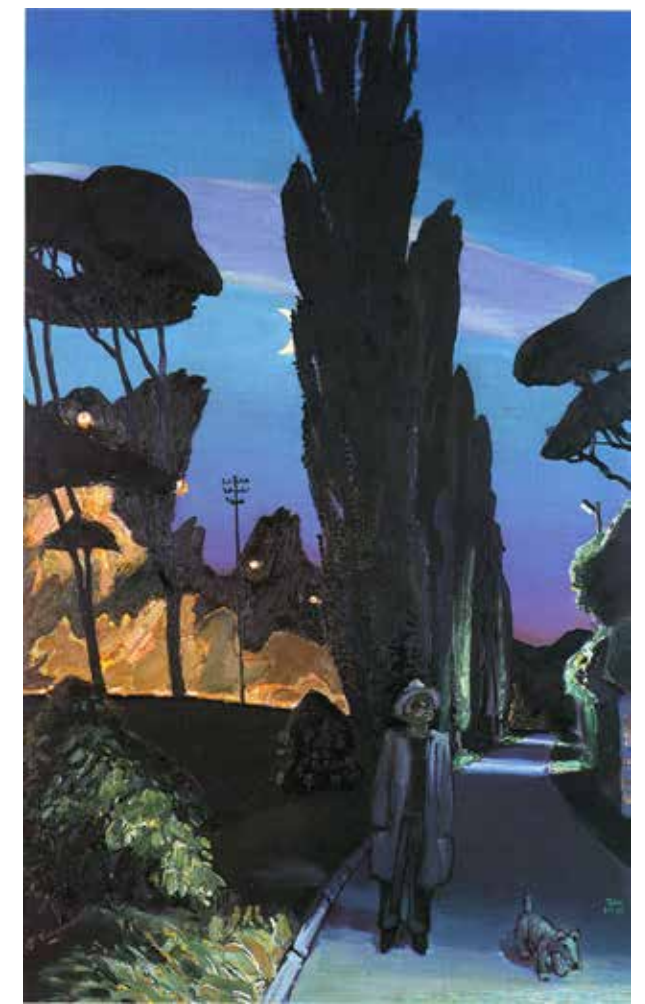
Döbbenetként hatott a felismerés: hová a nagy rohanás, az ismeretlen hajszolása, mikor a legkifejezőbb dolgok, az érzésed tükrözésére alkalmas tájak, itt hevernek a lábad előtt (18., 19., 20. kép).

17. kép. Szentendre, 110x160 o.t.v. 1991 Veres Péter Gimnázium tul.

15. kép. Tavaszi szántás, 125x142 o.t.f. 1990 mt.

16. kép. Fény-választó, 230x145 o.t.v. 1990 mt.

◀ 18. kép Jazz kálvária, o.t.v. 1991, 150x110, mt.

19. kép. A fülke fénye, 90x104 o.t.f. 1996 mt.

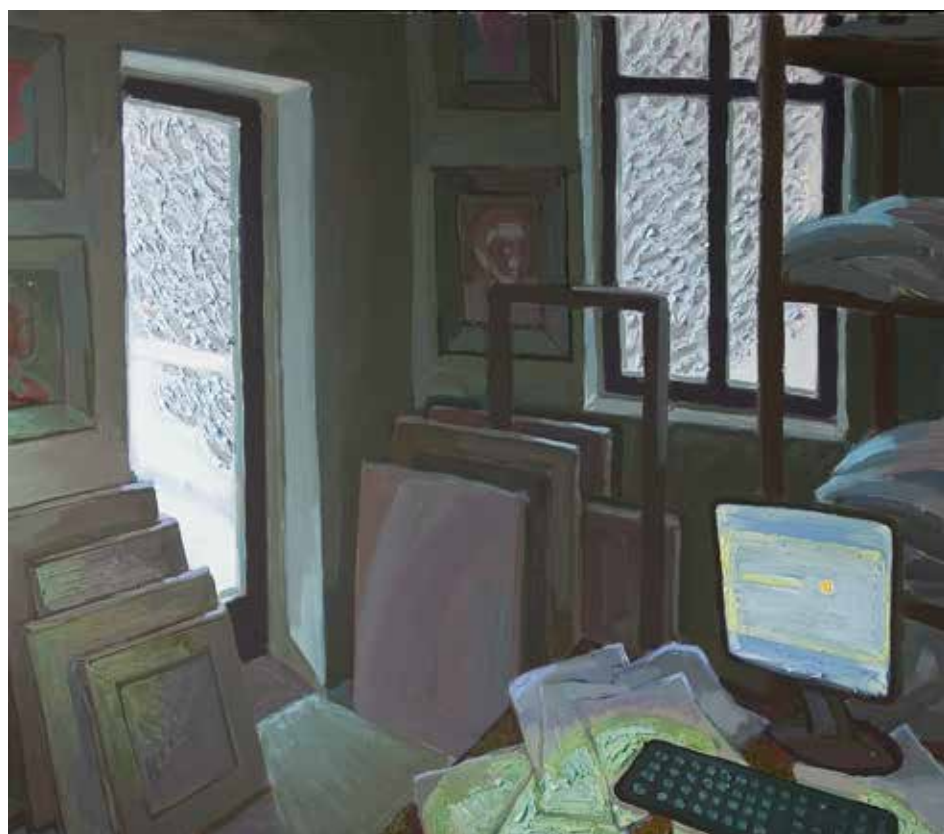

20. kép. Az amfiteátrum Óbudán, 72x80 o.t.f. 1997 mt.

G.G.: Számtalan nehézséggel kellett szembenézned pályád során. Olyan személyes gondokkal is, mint szüleid válása, később a házatok leégése, majd az agyvérzés, ideiglenes lebénulás, feleséged elvesztése.

T.L.: Szép és csúnya. Sötét és világos. Felemelő és megrázó. Vonzó és taszító. Az életünk során számtalan ellentétes hatás alakít. A rossz dolgok sérüléseket okoznak, a jók biztatnak, kompenzálnak. Szerencsére sok jóra és szépre is emlékezhetek. A lelki egészség záloga az, ha sikerül ezt az ellentétes hatást egységben látni, természetesen elfogadni. Ma már tudom, hogy az engem ért bajokat is pozitívan kell kezelnem, hisz azok a sérülések, amiket gyermekkoromtól okoztak, lelkemben fokozott érzékenységű hegekké gyógyultak. A művészi kifejezés egyik legfontosabb feltétele ez az érzékenység. Ennek következtében rezonálunk minden érzelmi, hangulati rezdülésre, benyomásra (21., 22. kép).

21. kép. Ködös téli temető, 150x110 o.t.v. 2001 mt. ►

22. kép. Műterem, tél, monitor, 130x150 o.t.v. 2006 mt.

G.G.: Az ezredforduló környékén megváltozott a képeid tematikája. Temetők, ajtók, nyílások, a tenger végtelen távlata, fészületek jelentek meg munkáidon. Alkotásaidban erősebb spiritualitás és metafizikai gondolatok érzékelhetők. Minek köszönhető ez a változás?

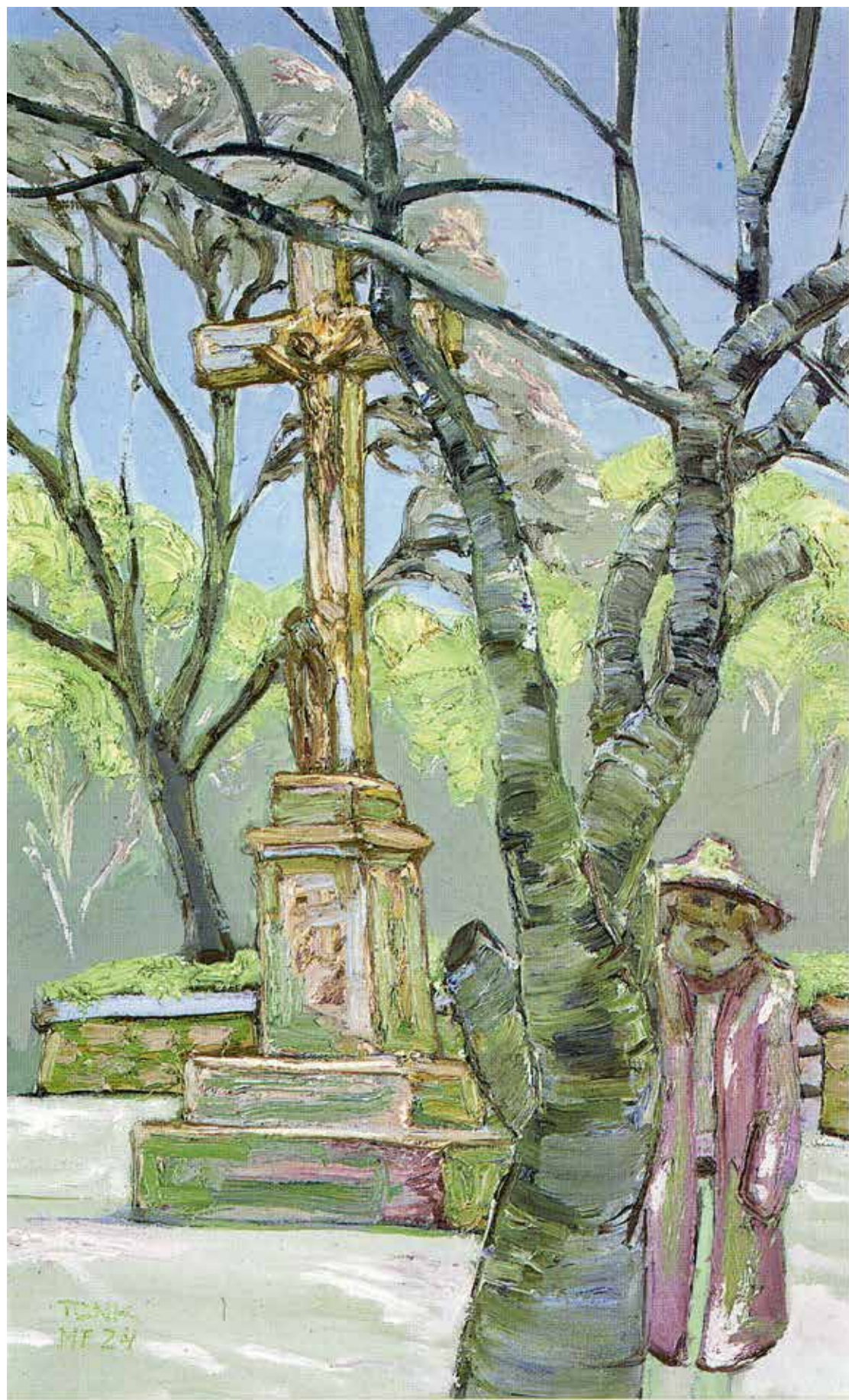
23. kép. A mester kertje, 50x70 o.t.f. 2001 mt.

T.L.: Megérzés és gondolkodás eddig is együtt irányították a kezem, de azért, hogy képeim kifejezése jobban tükrözhesse a világ kettős természetét, a tudatnak és az ösztönöknek mélyebb együttműködésre van szüksége. A közelmúltban, ennek érdekében, talán tettem néhány tétova lépést „a lehetetlen megvalósításának ragyogó kudarcai”^{*} felé. Remélem, most új szintre lép e két énem kapcsolata (23., 24. kép).

^{*} Idézet Faulkner interjúból.

24. kép. Szentély a mólón, 70x90 o.t.f. 1998 mt.

A valós és a képzel, a tudott és az érzett, a harmonikus és a disszonáns hatások együtt generálnak olyan képtémákat, melyek emlékeimmel összecsengnek. Az ennek nyomán elkezdett képet már nem „én” akarom befejezni. Elfogadtam, hogy a képnek saját akarata és saját törvényei vannak. Ezért inkább nagyon figyelek, hogy meghalljam a sűgását, milyen szeretne lenni.

G.G.: Hogy látod ma: festőként megvalósult, amit fiatalon célul tűztél ki magad elé? A festőművészet számodra valóban a megismerés eszközévé vált?

T.L.: Munkám során valóban nőtt a megismert terület nagysága. De a világ és az emberi benső végtelen, így aztán hatványozottan nőtt a már ismerttel határos ismeretlen is (25. kép).

De ez nem baj! Mert festeni jó!

◀ 25. kép. Feszület és valaki, 80x50 o.t.f. 1992 mt.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK AZ UTÓBBI 10 ÉVBEN

2009 május: San Marco Galéria; szeptember: Pásztó, Múzeum;
október: Dunaszerdahely, Vermes Villa

2010 február: Csillaghegy, Községi Ház; május: Budapest, Kogart Galéria;
október: Bp. Koller Galéria; Szolnok, Művésztelepi Galéria

2011 május: Óbuda, Kórház utca, szabadtéri kiállítás; Bp. Duna TV Galériája;
október: Békásmegyér, Szent József Ház

2012 január: Bp. Józsefvárosi Galéria; június: Ferencváros, Pince Galéria;
november: Balassagyarmat, Mikszáth Művelődési Központ Galériája

2013 április: Bp. Semmelweis Szalon; június: Viszák, Pajtaszínház és
Galéria; augusztus: Békásmegyér, Szent József Ház; október: Debrecen,
Kölcsey Központ

2014 március: Bp. Stefánia Galéria; május: Soroksár, Galéria 13;
szeptember: Szolnok, Szolnoki Galéria; november: Bp. Józsefvárosi Galéria

2015 május: Gödöllő (Kun Évával) , Levendula Galéria;
október: Bp. Körmendi Galéria; Szolnok, Szoboszlai Galéria (Sulyok Gabriellával)

2016 január: Bp. Csokonai Művelődési Ház Galériája (Eisenmayer Tiborral és
Hegedüs Endrével); október: Békásmegyér, Szent József Ház

2017 január: Bp. Ballonyi Galéria; március: Bp. Kúria (Sulyok Gabriellával);
november: Józsefvárosi Galéria

2018 január Bp. Solart Galéria; március: Bp. Csepel Galéria;
szeptember: Óbuda, Esernyős Galéria

JELMAGYARÁZAT

o.f. olaj, farostlemez
o.t.f. olaj, tempera, farostlemez
o.t.v. olaj, tempera, vászon
t.v. tempera, vászon
at. alkotó tulajdona
mt. magántulajdon

A kiadvány megjelenését támogatta:
Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata

Írta: Garami Gréta

Szerkesztette: Garami Gréta és Tenk László
Tervezte: Gallai Máté
Korrektúra: Horváth Brigitta

Fotók: Ebinger Mónika
Szelényi László
Sulyok Miklós

Nyomda: Gelbert Eco Print Kft.

Felelős kiadó: Tenk László

Öböl 90x80 o.t.f 2015, mt. ▶

www.tenklaszlo.hu